

روزنه

نامه‌دادستان کل کشور به وزارت خارجه رسید

تکذیب احضار ظریف

«شرق»؛ «نامه دادستان کل کشور به وزارت خارجه رسیده است». سخنگوی وزارت خارجه این خبر را به «شرق» داد تا اخبار ضدوتقیض چند روز گذشته درباره نامه‌ای خطاب به وزیر خارجه از سوی دستگاه قضائی به پایان برسد. بهرام قاسمی روز گذشته با اعلام این خبر به «شرق» گفت: «در این نامه با لحنی محترمانه از وزیر خارجه درخواست شده با توجه به صحبت‌هایی که اخیراً در باب موضوع پول‌شویی مطرح شده است، اگر وزارت خارجه به شواهد و مدارکی در این مورد دسترسی دارد، برای بررسی سیستم قضائی در اختیار قوه قضائیه بگذارند.»پیش‌تر سخنگوی فراکسیون ولایی مجلس از قول غلامحسین محسنی‌اژه‌ای از وجود چنین نامه‌ای خبر داده و دراین‌باره گفته بود: «این جانب نامه نوشتم و گفتم که اگر این جملات از سوی ایشان است، توضیحات و اسناد او اخذ شود».بعد از صحبت‌های اژه‌ای در رسانه‌های اصولگرا در تلاش بودند این گفته را ایجاد کنند که وزیر خارجه برای احضار قضائی به قوه قضائیه فراخوانده خواهد شد. این در حالی است که براساس توضیحات سخنگوی وزارت خارجه این‌گونه به نظر می‌رسد که نامه دادستان برای دریافت اطلاعات و شواهد در جهت برخورد قضائی با متهمان پول‌شویی خطاب به ظریف ارسال شده است.نقطه‌آغاز این ماجرا گت‌وگوی وزیر خارجه با «خبرآنلاین» بود. او گفته بود: «بالاخره پول‌شویی یک واقعیت در کشور ماست و خیلی‌ها از پول‌شویی منفعت می‌برند. من نمی‌خواهم این پول‌شویی را به جایی نسبت دهم؛ اما جاهایی که هزاران میلیارد پول‌شویی می‌کنند، حتماً آن‌قدر توان مالی دارند که ده‌ها و صدها میلیارد هزینه تبلیغات و فضاسازی کنند. با این وضعیت ما نمی‌توانیم با فضاسازی‌ها مقابله کنیم. کسانی که یک قلم معامله‌شان ممکن است ۳۰ هزار میلیارد باشد، فضاسازی کرده‌اند. آنها می‌توانند بودجه وزارت خارجه را هزینه یک قلم فضاسازی‌شان کنند».

دادستان تهران:

مظلومین و همدستش از متهمان اصلی اخلال در نظام اقتصادی بودند

• فارس: نشست بررسی جرائم مالیاتی با حضور تقوی‌نژاد، رئیس سازمان امور مالیاتی، تعدادی از معاونان دادستان و بازپرسان شعب ویژه و برخی مدیران سازمان امور مالیاتی به ریاست جعفری دولت‌آبادی برگزار شد.دادستان تهران، هدف از برگزاری این نشست را همکاری سازمان امور مالیاتی و دادستانی تهران در مبارزه با فساد اعلام و تاکید کرد: پس از تشکیل پرونده‌های اخلال در نظام اقتصادی، مشخص شد اکثر متهمانی که فعالیت‌های تجاری انجام می‌دهند، مالیات نمی‌پردازند.

عزم قوه قضائیه در مبارزه با فساد جدی است
دادستان تهران به روشنگری درباره اجرای حکم وحید مظلومین و محمد اسماعیل قاسمی، دو محکوم اقتصادی که به جرم افسادفی‌الارض از طریق تشکیل شبکه فساد، اخلال در نظام ارزی و پولی کشور با انجام معاملات غیرقانونی، غیرمجاز و قاچاق عمده و کلان ارز، حکم اعدام و ضبط اموال ناشی از جرم برای آنان صادر شده بود، پرداخت و با اشاره به واکنش‌های متفاوت در این زمینه، اظهار کرد: اینکه معاندان نظام با احکام صادره مخالفت کنند، موضوعی دور از انتظار نیست؛ اما عده‌ای در داخل کشور مواضع متفاوتی در قبال آن گرفته و بیست‌تیرین ایرادی که وارد کردند این بود که چرا با عوامل اصلی و زمینه‌ساز این فساد برخورد نمی‌شود.جعفری دولت‌آبادی با رد این ادعا که در این پرونده به اتهامات افراد اصلی رسیدگی نشده است، گفت: وحید مظلومین و همدستش از متهمان اصلی و از عوامل مهم اخلال در بازار ارز بودند. نقش قنات دادسرا و شعب ویژه در پرونده شبکه مظلومین که با دقت و قاطعیت و به‌صورت فوق‌العاده رسیدگی کرده‌اند، نشان داد که عزم قوه قضائیه در مبارزه با فساد جدی است.او از اقدامات پلیس درباره دستگیری اعضای باند وحید مظلومین و انجام تحقیقات در پرونده‌های اقتصاد قدرت‌دانی کرد.

انتقاد از مقاومت دولت‌ها در مقابل تعقیب مسئولان بانک مرکزی

دادستان تهران با اشاره به اینکه در پرونده‌های اخیر اقتصادی در حوزه مدیران هم پرونده‌های جداگانه تشکیل شده است، به مقاومت دولت‌ها در تعقیب قضائی مسئولان بانک مرکزی اشاره کرد و توضیح داد: همواره در زمینه تعقیب قضائی مسئولان بانک مرکزی مشکلاتی وجود داشته است و علت آن به تصمیمات دولت‌ها درباره سیاست‌های اقتصادی و پولی کشور برمی‌گردد؛ همان‌طورکه در جریان مشکلات ارزی سال ۹۱ هم پرونده‌ای برای برخی مسئولان وقت بانک مرکزی تشکیل شد و برخی مسئولان وقت بانک مرکزی احضار و افرادی مثل برداران روزچنگ شناسایی شدند و تحت تعقیب قضائی قرار گرفتند که پس از رسیدگی و صدور حکم، درحال حاضر دوران محکومیت خود را سپری می‌کنند.

حسین جلالی؛ دیروز طرح استیضاح وزیر ورزش با ۱۵ امضا به هیئت‌رئیس مجلس تقدیم شد. روز قبل از آن نیز نماینده‌ای درباره وزیر دیگر گفت: «استیضاح وزیر علوم، تحقیقات و فناوری کلید خورده و هم‌اکنون بیش از صد امضا برای این تقاضای استیضاح جمع‌آوری شده است». حرف‌های ساده اما جنجال‌ساز ظریف نیز برخی را به فکر استیضاح او کشانده است. در سوی دیگر، دیروز علی مطهری خطاب به وزیر ورزش گفت: «اگر وزیر کشور تسلیم فشار نهادهای غیرمسئول برای صدور حکم شهرداری آقای حناچی شود، با توجه به اینکه طرح استیضاح ایشان اکنون در مجلس مطرح است، احتمال انجام این استیضاح تقویت می‌شود». تمام این اخبار در کمتر از یک‌هفته اتفاق افتاده‌اند اما اگر از کنار جزئیات و وجوه خاص هر یک از این موارد بگذریم، با پرسشی روبه‌رو می‌شویم که ابزار «استیضاح» چه «کارکردی» را در عرصه واقعی سیاست بازی می‌کند. بی‌شک افرادی که قانون اساسی را تدوین کرده‌اند، درباره اختیاراتی که برای نهادهای در نظر گرفته‌اند، دلیل خاصی داشته‌اند اما واقعیت مسیر خود را می‌رود. برای بررسی «کژکارکرد» استیضاح به سراغ علی ربیعی رقیتم؛ کسی که چندی پیش به تیغ استیضاح دچار شد. روز استیضاح او جنجالی شد و کار به جایی رسید که وزیر سابق کار و تعاون خطاب به نماینده‌ای گفت: «آقای یورابراهیمی، آقای کهنوجی را شما می‌شناسید. رزومه ایشان دست من چکار می‌کند؟ اگر ایشان مدیرعامل مس می‌شد، مشکل شما این‌چنین با من ادامه پیدا می‌کرد؟».

۴ **این چند وقت موضوع استیضاح وزرا مکرر در اخبار شنیده می‌شود. استیضاح وزیر علوم و ورزش یک طرف است و بحث استیضاح آقای ظریف هم هرچند در حد حرف باشد اما بر تکرار است. فارغ از بحث‌های روز و جزئیات هریک از این موارد می‌خواستیم کمی به موضوع تحلیلی نگاه کنیم. موضوع درباره کژکارکردهای مجلس است؛ یعنی اختیاراتی که به دلایلی در اختیار یک نهاد قرار گرفته است اما به دلایل دیگر مورداستفاده قرار می‌گیرد و عملاً کارکرد آن متفاوت شده است. به نظر شما در واقعیت «استیضاح» به چه ابزاری تبدیل شده است؟**

ببینید استیضاح ابزاری است برای اصلاح عملکرد دولت؛ یعنی باید اجزای دولت را که وزارتخانه‌ها هستند، اصلاح کند. روح استیضاح – یعنی دلیل اصلی دادن این اختیار به مجلس – از این قرار است که گاهی وزرا و حتی رئیس‌جمهور برخلاف برنامه‌ها و مصالح عمل می‌کنند یا دچار ضعف می‌شوند و نمی‌توانند برنامه‌ها را اجرا کنند و از این ناحیه به کشور خسارت

وارد می‌شود. فرض کنید آموزش‌وپرورش نتواند وظایف خود را به‌خوبی انجام دهد یا برنامه مناسبی نداشته باشد. یا فرض کنید وزیری دچار نوعی فساد شود که ماندگاری او باعث خسارت به جامعه شود. روح استیضاح بر این اساس سامان گرفته است. وکالت یعنی نماینده از سوی مردم وکالت دارد آنچه را که مردم می‌خواهند، دنبال کند. ضمیر اما گاهی عوض می‌شود. ضمیر «مردم» به ضمیر «من» تغییر می‌کند. اصل «استیضاح» را از پارلمان‌های اروپایی گرفته‌ایم و روح آن به‌منظور تداوم دموکراسی است؛ نوعی نظارت عامه بر عملکرد افرادی که دولت را در اختیار می‌گیرند، یعنی نظارت نمایندگان عامه مردم بر منافع آنها. حالا وقتی این بحث دچار کژکارکردی می‌شود، اولاً منافع عامه تبدیل می‌شود به منافع استیضاح‌کننده؛ یعنی شما اگر به حوزه انتخابیه خود آن نماینده بروید و از مردم و نخبگان آنچه پرسید به نظر شما آیا این وزیر باید استیضاح شود یا کنار برود، نظرات کاملاً متفاوت است.

معمولاً آن چیزی که به‌عنوان دلیل استیضاح مطرح می‌شود، یعنی دلیل مکتوب و قرائت‌شده، با دلیل اصلی‌ای که آن را سبب شده، متفاوت است. درباره خود من قطعاً این صادق بود و من به این تفاوت واقف بودم؛ آنچه گفته‌شده با دلیل اصلی متفاوت بود. در خیلی از موارد این طور است. نمی‌گویم در همه موارد که خدای نکرده آن عده از نمایندگان را که به‌درستی و باکی به تشخیص خودشان عمل می‌کنند، خشنه‌دار نکتم. ببینید گاهی اوقات شخصی استیضاحی را امضا می‌کند اما چندوقت بعد به نفع همان وزیر سخنرانی

سیاست

«شرق» در گفت‌وگو با علی ربیعی بررسی کرد

استیضاح استیضاح‌کنندگان

مجلس ویدئو خدادادی، آرا

می‌کند! مگر در این مدت چه چیزی تغییر کرده است. یکی از محوهای استیضاح من، سهم تعاون بود. از نماینده‌ای که این موضوع را مطرح کرده بود، پرسیدم GDP ایران چقدر است، اصلاً نمی‌دانست. اصلاً مفهوم GDP و اندازه اقتصاد کشور را نمی‌دانست، خب این چه سؤالی است که «چرا سهم تعاون بزرگ نشده است؟» یا از من می‌پرسیدند چرا بی‌کاری زیاد است! بی‌کاری ده‌ها علت دارد. کدام علت به وزارتخانه ما برمی‌گشت؟ ایراد به کدام سیاست بود؟ سیاست تولید؟ سیاست پولی مالی؟ با آن نماینده که صحبت می‌کردیم، معلوم شد مسئله چیز دیگری است.

البته حالت مثبت‌تر این کژکارکرد این بود که نماینده‌ای در ناحیه خودش درمانگاه می‌خواست و به این دلیل پای استیضاح را امضا کرده بود. تازه اینها خوب هستند و من به اینها احترام می‌گذارم. اینها درخواستی درباره منطقه خودشان دارند البته که این هم کژکارکرد استیضاح است هرچند با نیت خوب. تعداد دیگری از افراد هستند که می‌خواهند در انتخاب هیئت‌رئیس‌ها نقش داشته باشند اما وقتی آن چیزی را که می‌خواهند، به دست نمی‌آورند، دست به استیضاح می‌برند.

ببینند مدیران زیرمجموعه‌ها نیز گاهی درگیر این می‌شوند که نمایندگان امضاها را پس بگیرند، من این موضوع را منع کرده بودم و این واقعا مصیبتی است! علت‌ها، آن علتی نیست که نوشته می‌شوند. افراد منافع و خواسته‌هایی دارند اما ایدئولوژی (با روش دیگری) آن را می‌نویسند. این استیضاح را از کارکرد و سلامت انداخته است.

۴ **چرا به این نقطه رسیدیم که استیضاح از کارکرد اصلی خود دور شده و دچار کارکردهای دیگری – کژکارکردها – شده است؟**

برای اینکه ما دموکراسی کامل نداریم، دموکراسی کامل فقط صندوق رای نیست؛ پیشاصندوق و پساصندوق مهم است. در پیشاصندوق باید شرایطی حاکم باشد که به تعبیر امام «عصاره‌های» یک شهر بتوانند انتخاب شوند. فرایند پیشاصندوق ما آماده نیست؛ شناخته‌شدگی و پختگی یک فرد باید در سندیکاها، اتحادیه‌ها و احزاب به‌وجود بیاید. برخی از این مشکلات زاینده فیلترهایی است که ما در پیشاصندوق داریم، نمی‌خواهم فقط شورای نگهبان را بگویم اما فرایندی که فردی از طریق آن وارد سیاست‌گذاری‌های بزرگ می‌شود، ناقص است. پساصندوق هم باید وجود داشته باشد؛ وقتی افرادی انتخاب می‌شوند ما چیزی نداریم که از طریق آن همان مجلس را آرام نگه دارد و برای این کار، به ناچار برخی از بیشتر توجه شود.

قاعده‌مندی‌ها هم بحث مهمی است. ما پروتکل‌ها و قاعده‌مندی‌های مناسبی برای روابط بین قوا نداریم. به این خاطر حتی اشکالاتی از سوی دولت نیز پیش می‌آید. وزیر به محیط امن روانی برای کارکردن نیاز دارد. وزیر برای تأمین این محیط امن، سعی می‌کند مجلس را آرام نگه دارد و برای این کار، به ناچار برخی از مراودات را شروع می‌کند.

باید پروتکلی وجود داشته باشد مبنی بر اینکه نمایندگان نباید حق انتخاب و معرفی افراد را برای مناصب داشته باشند.

ما تفکیک قوا را به بدترین شکل اجرا کرده‌ایم؛ یعنی وجود به در به‌طور کامل داریم اما وجوه خوب آن را نداریم. ببینید ما معمولاً نمی‌توانیم در انتخاب مدیران خود «ماکسیماز» کنیم؛ یعنی نمی‌توانیم بهترین بهترین‌ها را انتخاب کنیم. برای اینکه تعارض منافع و تعارض دیدگاه‌هایی وجود دارد که در نهایت به گزینه‌هایی می‌رسیم که تنها رضایت‌بخش هستند و نه بهترین. ما پروتکل‌هایی نداریم که علیه این دخال‌تها به این ترتیب کژکارکردی به‌وجود می‌آید.

۴ **یعنی شما منطق حاکم بر روابط دولت و مجلس را به نوعی می‌دانید که وزرا را به سمت تعامل‌های ناصواب با نمایندگان سوق داده و وزرا نیز به آن تن می‌دهند؟**

اگر از لفظ «تن‌دادن» استفاده نکنید، بهتر است.

شرایطی شکل می‌گیرد که در آن چنین کژکارکردهایی به‌وجود می‌آید.

خبر

عبدالفتاح سلطانی با قید آزادی مشروط از زندان آزاد شد

• ایسنا؛عبدالفتاح سلطانی که ششم آبان به زندان بازگشته بود، دیروز با قید آزادی مشروط آزاد شد. پرونده عبدالفتاح سلطانی از چند ماه پیش با دو محور آزادی مشروط و اعطای مرخصی در ایام ماه رمضان، جهت تصمیم‌گیری در اختیار دادستانی تهران قرار گرفت؛ کانون وکلا در دفتر هیئت نظارت و بازرسی حفظ حقوق شهروندی دادگستری تهران موضوع را پیگیری کردند، سرانجام با نظر مثبت این هیئت و متعاقبا ارجاع نامه از سوی رئیس دادگستری استان تهران، تصمیم در مورد این پرونده به دادستان تهران سپرده شد.

سلطانی بیش از هشت سال از محکومیت حبس ۱۰ساله خود را گذرانده و می‌تواند مشمول آزادی مشروط باشد، (ماده ۵۸ قانون مجازات اسلامی مقرر می‌دارد که در مورد محکومیت به حبس تعزیری، دادگاه صادرکننده حکم می‌تواند در مورد محکومان به حبس بیش از ۱۰ سال پس از تحمل نصف و در سایر موارد پس از تحمل یک‌سوم مدت مجازات به پیشنهاد دادستان یا قاضی اجرای احکام با رعایت شرایطی حکم به آزادی مشروط را صادر کند). بر اساس اطلاعاتی که پیش از این وکیل سلطانی مطرح کرده است، نظر زندان نیز مساعد و تمام شرایط قانونی حاکم بر ماده ۵۸ قانون مجازات اسلامی فراهم است. اواسط مرداد امسال دختر سلطانی بر اثر ایست قلبی درگذشت و وی به مرخصی آمد.

جنتی: مشکلات فقط با دست امام زمان حل می‌شود

• تسنیم؛ آیت‌الله احمد جنتی، دبیر شورای نگهبان گفت: بحمدالله برخلاف پیش‌بینی بدخواهان، اوضاع داخلی از آرامش نسبی برخوردار است، هرچند نگرانی و ناراحتی از گرانی و تورم هنوز احساس می‌شود. دبیر شورای نگهبان به ماجرای قتل خاشقجی، خبرنگار منتقد آل‌سعود، اشاره و تصریح کرد: بشرت و انسانیت در غرب، باوجود همه پیشرفت‌های صنعتی و علمی از نظر معنوی به جاهلیت اولی برگشته است؛ چراکه آمریکا از رژیم‌ها که خبرنگار را در سفارت خود در کشور دیگر به بدترین شرایط به قتل می‌رساند و جسدش را آتکه‌تکه می‌کند، حمایت می‌کند. او با ابراز امیدواری برای تسجیل در فرج امام زمان(عج) گفت: این مشکلات و مسائل فقط با دست آن حضرت حل می‌شود و با ایجاد عدل جهانی، بشرت نجات خواهد یافت.

باهره: الان وقت درگیری با دولت نیست

• فارس؛ محمدرضا باهنر گفت: الان موقع درگیری با دولت نیست و نه‌تنها کسانی که از دولت حمایت کرده‌اند نباید درگیر شوند، حتی به رقبای دولت هم بارها از رسانه‌ها و در موضع‌گیری‌هایم اعلام کرده‌ام که وقت مقابله با دولت الان نیست. حتی بعضی‌ها سؤال می‌کنند که انتخابات ۱۴۰۰ و مجلس چه می‌شود؟ اصلاً الان وقت کشاندن این مسائل به رسانه‌ها نیست چون دولت هنوز بیش از دو سال زمان دارد و زمان حساسی هم هست. نمی‌خواهم بگویم بحران است ولی بالاخره یک جنگ تمام‌عیار اقتصادی علیه ما طراحی شده و در کنار آن چیزی که لمس نمی‌شود و آه‌میش شاید بیش از جنگ اقتصادی باشد، «جنگ رسانه‌ای» است.

تکذیب شایعه خروج کارگزاران از شورای عالی سیاست‌گذاری

• ایلنا؛ سخنگوی حزب کارگزاران سازندگی گفت: حزب کارگزاران همچنان در شورای‌عالی سیاست‌گذاری حضور خواهد داشت. حسین مرعشی در واکنش به شایعات مربوط به خروج حزب کارگزاران سازندگی از شورای‌عالی سیاست‌گذاری گفت: حزب کارگزاران همچنان در شورای‌عالی سیاست‌گذاری حضور خواهد داشت و نمی‌خواهیم از ائتلاف اصلاح‌طلبان خارج شویم. او درباره حضورنداشتن نماینده این حزب در نخستین جلسه شورای‌عالی سیاست‌گذاری گفت: نماینده حزب کارگزاران، بدالله طاهر‌نژاد خواهد بود که در جلسه نخست در سفر بودند و امکان حضور نداشتند. مرعشی ادامه داد: البته بنده دیگر حضور نخواهم داشت، اما خانم فرزانه ترکان نیز به عنوان عضو حقیقی از حزب ما در این جلسات شرکت می‌کند.

مدعیان حکومت نیل تا فرات از ترس حماس خواب ندارند

• ایلنا؛ حجت‌الاسلام علی سعیدی، رئیس دفتر عقیدتی‌سیاسی فرماندهی کل قوا، با بیان اینکه مدعیان حکومت نیل تا فرات امروز از ترس حماس خواب ندارند، گفت: جمهوری اسلامی ایران با همه وجود از فلسطین حمایت می‌کند. امروزه مدعیان حکومت نیل تا فرات، از ترس حماس خواب ندارند و جمهوری اسلامی ایران با همه وجود از فلسطین حمایت می‌کند.